

Bij zijn aantreden beloofde de Boliviaanse president Evo Morales bureaucratie en corruptie aan te pakken. Maar daar merken ondernemers nog niet veel van

BOLIVIAANSE ONDERNEMERS PIKKEN HET NIET LANGER

‘Dan regelen we het zelf wel.’ **Boliviaanse** ondernemers zijn de enorme bureaucratie en de corruptie zat. En namen een radicaal besluit. Zo gaan ze hun overheid voortaan ‘te lijf’.

Francisco ziet er maar van af. Twee jaar lang heeft hij er alles aan gedaan om de benodigde papieren te krijgen om zijn textielfabriek in Cochabamba te kunnen uitbreiden en nieuw personeel aan te nemen. Hij zag goede marktkansen, maar de Boliviaanse bureaucratie bleek een onneembare vesting. ‘Voor de uitbreiding moest ik mijn milieuvergunning aanpassen. De instantie die daarover gaat, kon mij nooit aangeven wat daarvoor precies nodig is. Daardoor sleepte de afhandeling zich maar voort. Elke keer als ik documenten aanleverde, ontbrak er weer iets.’

De milieuvergunning bleek nog maar de eerste hobbel. Het lukte ook niet om een nieuw merk te registreren omdat de betreffende instantie zich in een heel andere regio bevindt. De procedures kostten hem zoveel

tijd dat hij uiteindelijk maar van uitbreiding afzag.

Voor veel Boliviaanse ondernemers is het verhaal van Francisco heel herkenbaar. Bolivia bungelt niet voor niets op de 157ste plaats – twee plaatsen lager zelfs dan vorig jaar – op de *Doing Business*-ranglijst van de Wereldbank. Volgens Wereldbank-econoom Álvaro Quijandra is een Boliviaanse ondernemer 27 procent van zijn tijd kwijt aan het voldoen aan de (nationale) regelgeving. Veel meer dan in andere Latijns-Amerikaanse landen.

OCHTEND IN DE RIJ

Vooral het gebrek aan informatie over de procedures zit de ondernemers in de weg, vertelt Alberto Arze, directeur van de regionale ondernemersfederatie in Cochabamba, FEPC.

‘Je staat een hele ochtend in de rij en pas aan het loket hoor je van de ambtenaar hoe de betreffende regeling precies in elkaar steekt en welke papieren er nodig zijn.’ Die ondoorzichtigheid zet ook de deur open naar corruptie; er wordt een bijdrage aangeboden of gevraagd om het proces te versnellen.

Maar daar hebben de ondernemers van Cochabamba wat op gevonden: de *Guía de trámites* ofwel een proceduregids. Het idee achter dit project is simpel: FEPC zoekt voor alle procedures uit welke instantie erover gaat, welke documentatie er is vereist en welke termijnen er staan voor de afhandeling. Instanties wordt gevraagd formeel te bevestigen of de informatie klopt. Zo weten ondernemers van tevoren waar ze aan toe zijn en kunnen ze met de gids in de hand willekeur van ambtenaren voorkomen, zegt Arze. Iets dat aansluit bij het formele streven van de regering van Evo Morales naar meer transparantie. Nu maar zien of Bolivia volgend jaar een paar plaatsen stijgt op de ranglijst van de Wereldbank. ■

Lees meer over dit project op www.decp.nl